

Григорій Савич Сковорода

– духовні орієнтири для сучасності:

до 300-річчя з дня народження

Григорій Савич Сковорода (1722–1794) не лише видатний філософ, просвітитель, поет, культурний діяч, але й видатний теоретик в галузі педагогіки, педагог-новатор, який вимагав уважного ставлення до особи дитини, глибоко вірив у силу науки і освіти. Висловлені у його творах прогресивні ідеї і думки мали великий вплив на розвиток вітчизняної педагогічної думки, а деякі поради, зокрема, про необхідність будувати педагогічний процес з урахуванням психофізичних особливостей дітей та деякі думки філософа про виховання, насамперед, про моральне виховання вільної, всебічно розвиненої особистості, не втратили свого значення і до наших днів та співзвучні з вимогами сучасної педагогіки.

Біографія Т. Сковороди

3 грудня 1722 р.

народився Григорій Сковорода в селі Чорнухах на Полтавщині в сім'ї малоземельного козака.

Меморіальна садиба батьків Григорія Сковороди в Чорнухах

Початкову освіту здобув в сільській школі, навчався у дяка-скрипаля на привілейованому становищі, співав у церкві.

Біографія Т. Сковороди

1738 р.

● почав навчання у Києво-Могилянській академії.

З 1742 по 1744 рр.

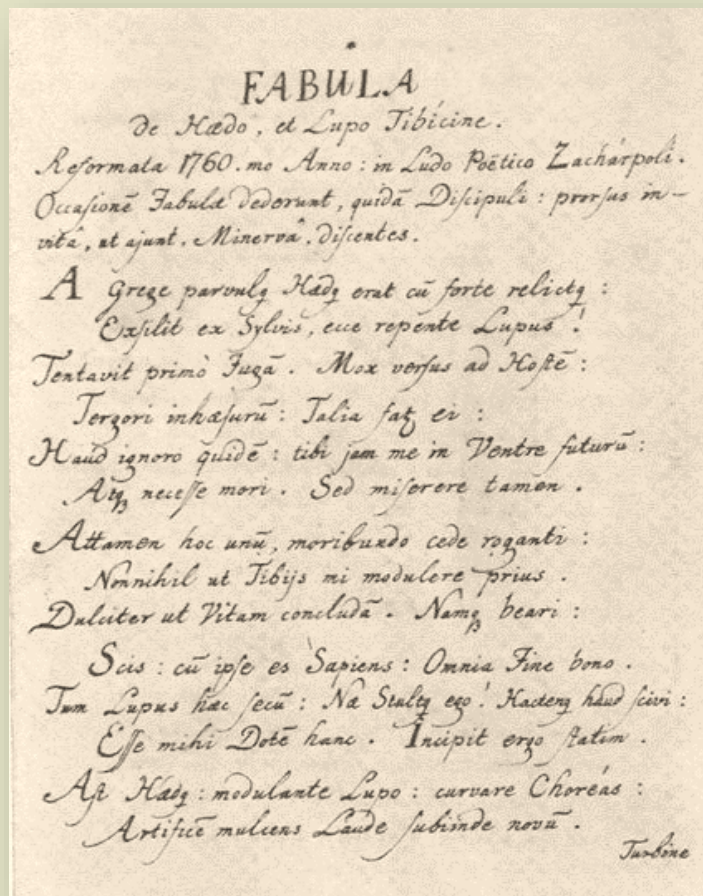
● жив у Петербурзі, був співаком придворної капели, створював музику на власні вірші.

У 1750 р.

● виїхав за кордон і при роки мандрував Угорщиною, Словаччиною, Польщею, відвідав Братиславу, Відень, Будапешт; бував в університетах, слухав лекції знаменитих професорів та працював у бібліотеках.

повернувся в Україну, викладав поезику в Переяславському колегіумі. Писав байки, викладав стародавні мови. Незабаром мусив залишити колегіум, через доноси на нього.

1753 р.

Латинська байка про вовка та козеня, написана Григорієм Савичем Сковородою.

жив у селі Коврай на Переяславщині, працюючи домашнім учителем у поміщика Степана Томари. Працював викладачем (спочатку поетики, а згодом етики) у Харківському колегіумі. Склав дві vstupні лекції-проповіді до курсу етики.

1754 – 1759 рр.

Малюнок Сковороди. Фонтан «Нерівна всім рівність»

вів мандрівне життя, не спокушаючись різноманітними посадами й чинами. Ходив філософ завжди у звичайній свиті. Крім книг, рукописів, сопілки в полотняній торбі та палиці, нічого більше не мав, навіть не прагнув мати власної хати і взагалі постійної домівки.

З 1769 р.

У 71 рік поет пішки пройшов триста верств аж до Орловщини, де жив його учень і приятель Михайло Ковалинський, щоб передати йому рукописи своїх творів. А повернувшись, зупинився у селі Іванівці, був веселий, балакучий, згодом вийшов у сад і край дороги став копати яму. «Що це ви робите, Григорію?» — запитали здивовано друзі. «Та копаю собі могилу, бо прийшов мій час».

9 листопада 1794 р.

помер у селі Пан-Іванівка (зараз Сквородинівка) Харківської області.

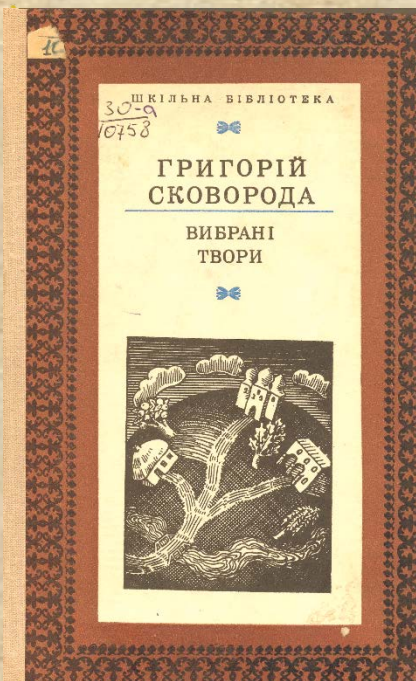

Могила Григорія Сквороди. Сучасний стан

Творча лабораторія Г. Сковороди: теми, ідеї, жанри

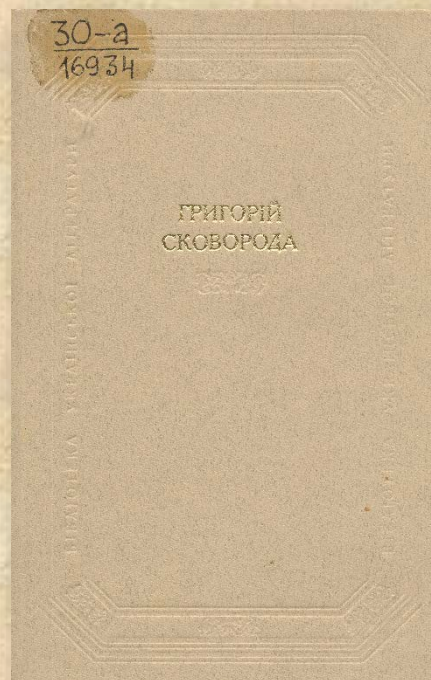
Хронологія творів Сковороди дозволяє виділити теми та ідеї, які були визначальними на окремих етапах його творчості:

- Перші діалоги, написані наприкінці 1760-х – на початку 1770-х, присвячені самопізнанню: **«Нарцис. Розмови про те: пізнайся себе»**, **«Симфонія, названа книга Асхань, про пізнання самого себе»**
- Три **«Бесіди»** та **«Діалог, або Розмова про давній світ»** присвячені двоїстості світу та протиставленню зовнішнього світу (у графіку Сковороди світу) та душевного світу.
- Цикл **«дружніх розмов про душевний світ»** - **«Розмова п'яти подорожніх про істинне щастя в житті»**, **«Кільце»** та **«Розмова, названа алфавіт, або буквар миру»**, написані у 1770-х рр., присвячені питанням рівності та нерівності та спорідненості як спосіб знайти душевний світ. До перелічених творів примикають і **«Байки Харківські»**.
- Твори кінця 1770-х – початку 1790-х присвячені двоїстості Біблії та її плумаченню: **«Книжечка, що називається silenus alcibiadis. Тобто ікона алквіадська»**, **«Книжечка про читання Святого Письма, названа Жінка Лопова»**, **«Діалог. Назва його – Потоп Зміїний»**.

Сковорода Г. С. Вибрані твори / Г. С. Сковорода ; упоряд., вступ. ст. та приміт. Б. А. Деркач. – Київ : Дніпро, 1971. – 135 с. – (Шкільна б-ка).

Шифр: 30-а/10758

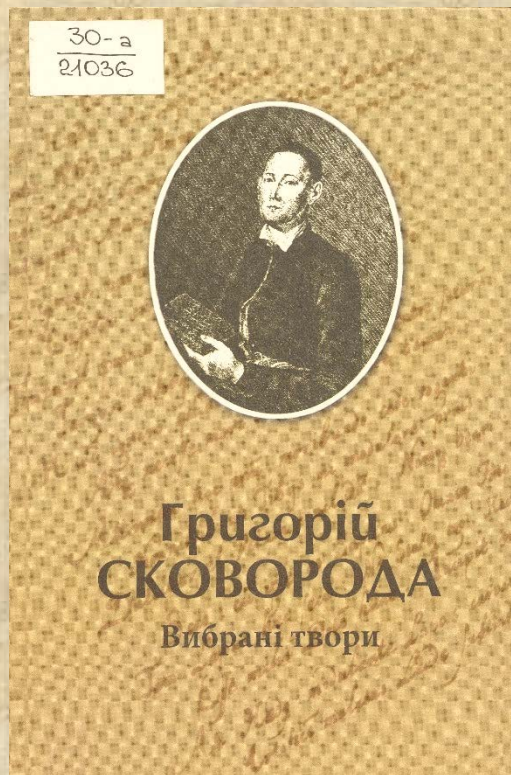
Сковорода Г. С. Вірші. Пісні. Байки. Діалоги. Трактати. Притчі. Прозові переклади. Листи / Г. С. Сковорода ; гол. редкол. І. О. Дзеверін ; вступ. ст., упоряд. і приміт. І. В. Іваньо ; АН УРСР. – Київ : Наук. думка, 1983. – 542 с. – (Б-ка укр. літ. Дожовтнева укр. літ.).

Шифр: 30-а/16934

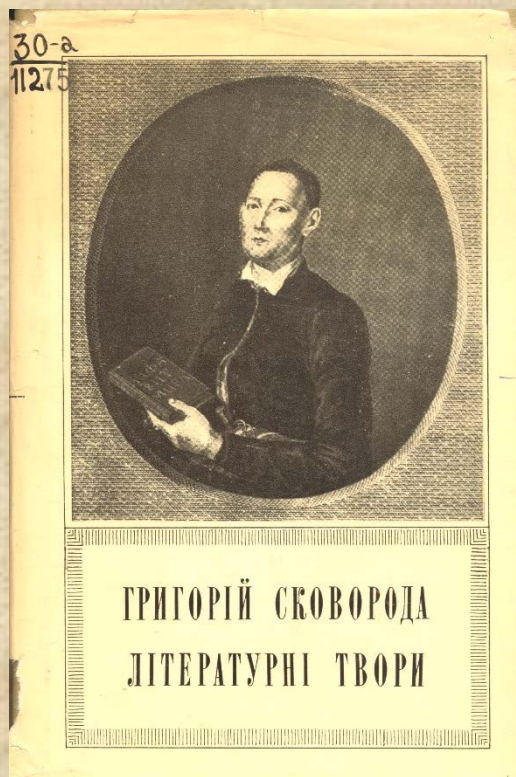
Сковорода Г. С. Пізнай в собі людину / Г. С. Сковорода ; ред. В. В. Войтович. – Львів : Світ, 1995. – 527 с.

Шифр: 30-а/20158

Сковорода Г. С. Вибрані твори / Г. С. Сковорода ; упоряд. та передм. Л. Ушкалова ; прим. й комент.: Л. Ушкалов, С. Вакуленко ; НАН України, Ін-т літератури ім. Т. Г. Шевченка, НАН України, Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди. – Харків : Прапор, 2007. – 382 с.
Шифр: 30-а/21036

Сковорода Г. С. Літературні твори / Г. С. Сковорода ; вступ. ст., упоряд. і прим. Б. А. Деркача ; АН УРСР. – Київ : Наук. думка, 1972. – 436 с.
Шифр: 30-а/11275

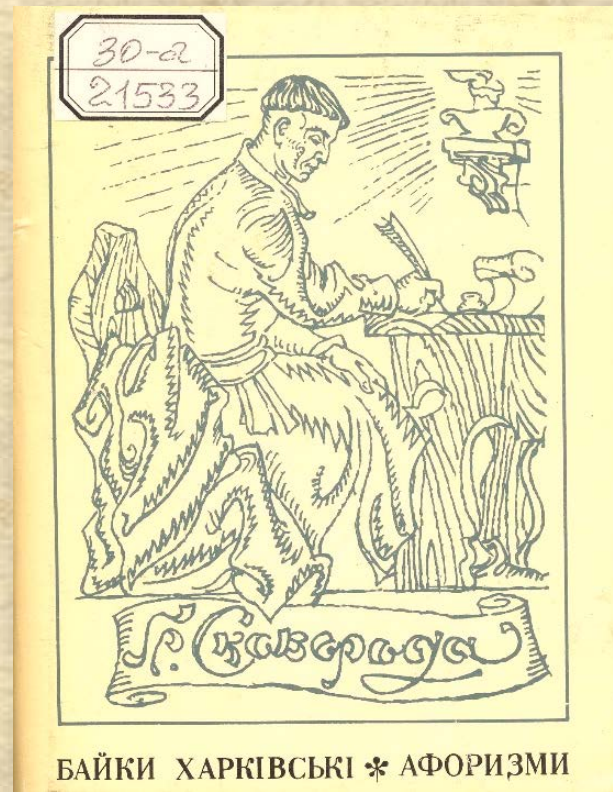
Сковорода Г. С. Поезії / Г. С. Сковорода ; вступ. ст. І. І. Пільгук ; редкол. М. П. Бажан [та ін.] ; упоряд. та приміт. В. В. Яременко. – Київ : Рад. письменник, 1971. – 239 с. – (Б-ка поета).
Шифр: 30-а/10910

Сковорода Г. С. Харківські байки / Г. С. Сковорода ; за ред. П. Тичини ; передм. С. Х. Чавдарова. – Київ : Укр. держ. вид-во, 1946. – 32 с.

Шифр: 30-а/10927

Сковорода Г. С. Байки харківські. Афоризми / Г. С. Сковорода ; за ред. О. Р. Мазуркевича ; упоряд. та авт. передм. Н. О. Батюк. – Харків : Прапор, 1972. – 131 с.

Шифр: 30-а/21533

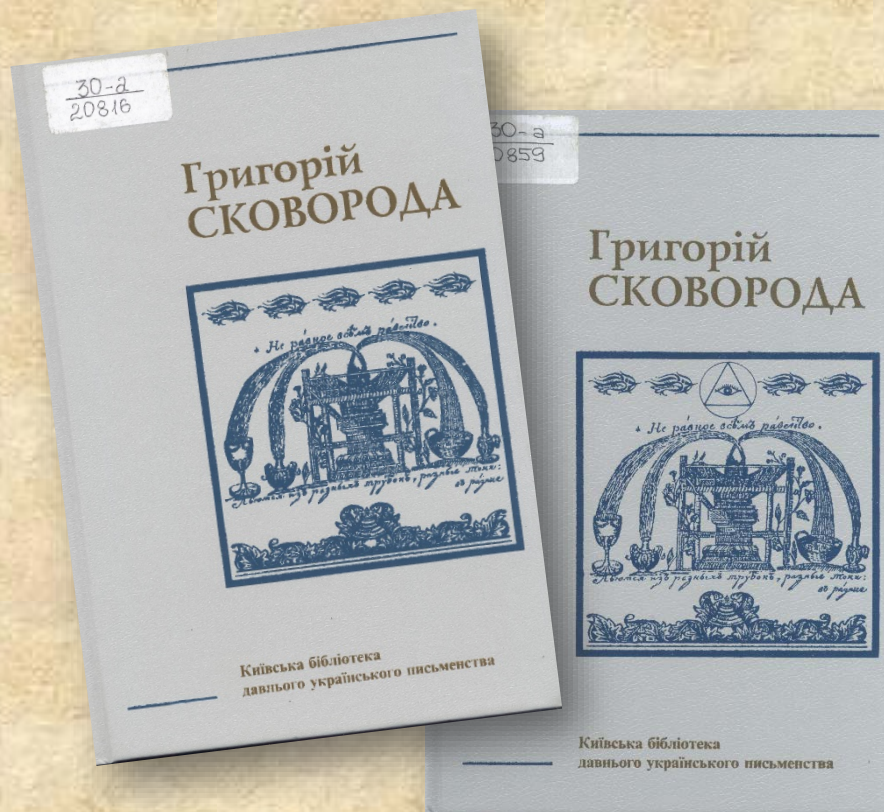
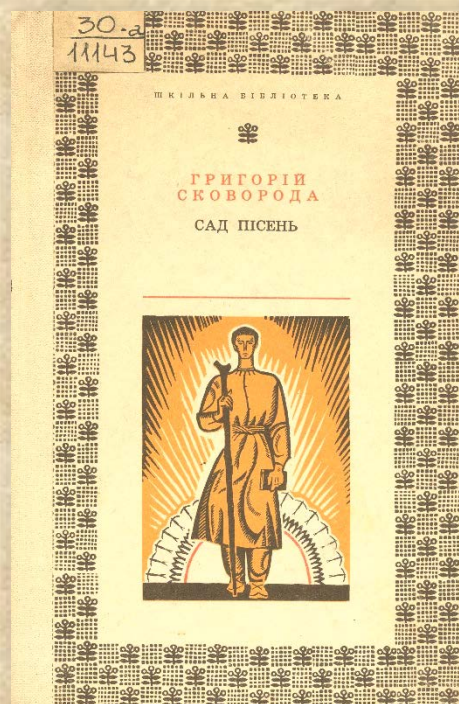

Сковорода Г. С. Розмова про істинне щастя / Г. С. Сковорода ; пер. укр. мовою, прим. В. О. Шевчука. – Київ : Прапор, 2002. – 271 с.

Шифр: 30-а/20609

Сковорода Г. С. Сад пісень: вибрані твори / Г. С. Сковорода ; вступ. ст., упоряд. і приміт. В. В. Яременко ; пер.: М. Зеров, П. Пелеха, В. Шевчук. – Київ : Веселка, 1972. – 203 с. – (Шкільна б-ка).

Шифр: 30-а/11143

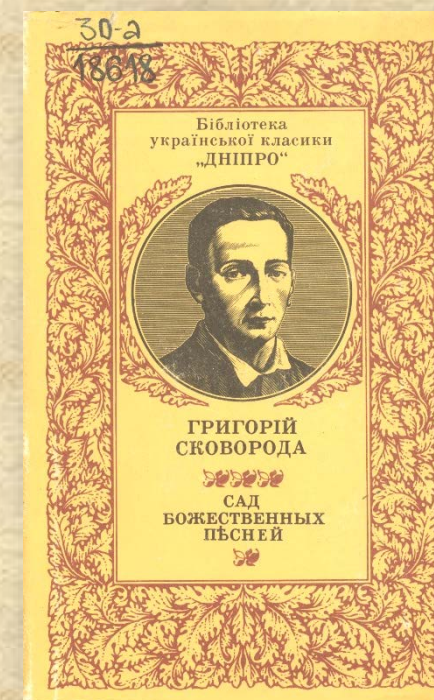

Сковорода Г. С. Твори : у 2 т. / Г. С. Сковорода ; пер. із староукр.: М. Кашуба, В. Шевчук ; відп. ред. М. Сулима ; НАН України, Ін-т літератури ім. Т. Г. Шевченка. – Київ : Обереги, 2005. – Т. 1 : Поезії. Байки. Трактати. Діалоги. – 527 с. ; Т. 2 : Трактати. Діалоги. Притчі. Переклади. Листи. – 479 с. – (Київська б-ка давнього українського письменства : студії).

Шифр: 30-а/20816

Сковорода Г. С. Сад божественных песней: вірші, байки, діалоги, притчі / Г. С. Сковорода ; упоряд., авт. передм. та прим. Б. А. Деркач ; редкол. О. Т. Гончар [та ін.]. – Київ : Дніпро, 1988. – 319 с. – (Б-ка української класики «Дніпро»).

Шифр: 30-а/18618

Πιστοποίηση για
Γραφείο Σελυρα Σκωτοραγγυ

Les dejo
D
m. Los inf

L

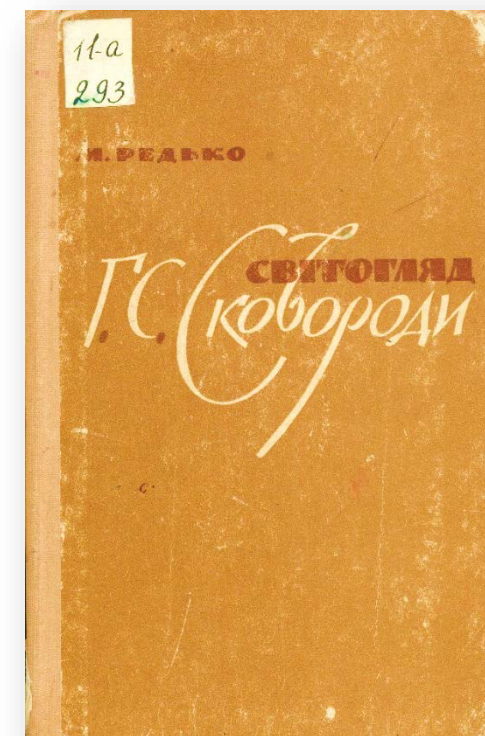

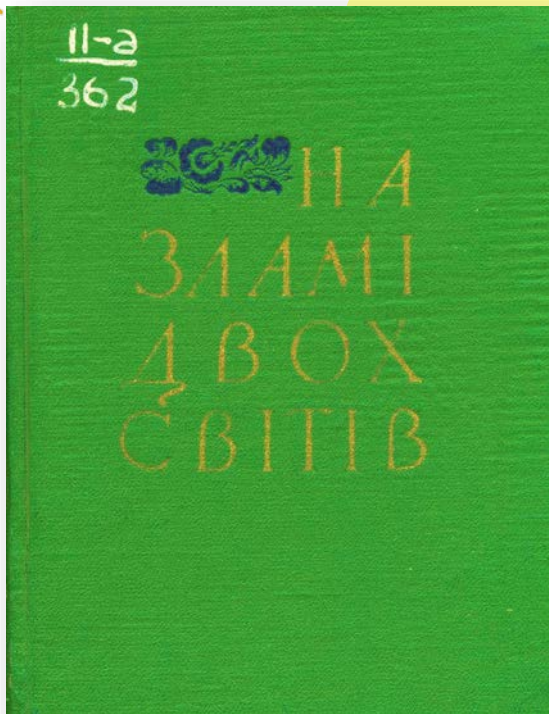
**Білич Т. А. Світогляд Г. С. Сковороди / Т. А. Білич ; відп. ред. І. П. Головаха. – Київ : Вид-во Київ. держ. ун-ту ім. Т. Г. Шевченка, 1957. – 112 с.
Шифр: 11-а/170**

В монографії висвітлюється епоха, в якій жив видатний український філософ XVIII ст. Григорій Сковорода, подається його біографія. Автор змальовує стан освіти в Україні, показує діяльність Г. С. Сковороди в Київській Академії, розкриває його суспільно-політичні, філософські, педагогічні погляди та дає огляд праць про Г. С. Сковороду.

**Редько М. П. Світогляд Г. С. Сковороди / М. П. Редько. – Львів : Вид-во Львів. ун-ту, 1967. – 264 с.
Шифр: 11-а/293**

У монографії вперше найбільш повно висвітлюється філософія Г. Сковороди, його суспільно-політичні та соціологічні погляди, його етика, ставлення до церкви та релігії, а також його місце в історії вітчизняної філософської думки.

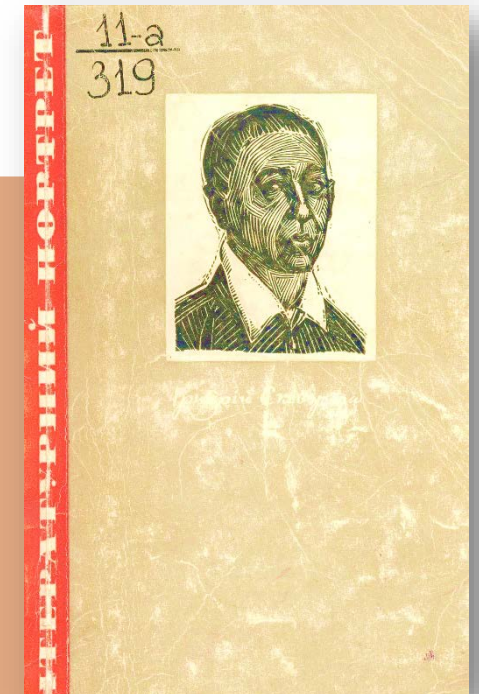

**Ніженець А. М. На зламі двох світів: розвідка про Г. С. Сковороду і Харківський колегіум / А. М. Ніженець. – Харків : Прапор, 1970. – 208 с.
Шифр: 11-а/362**

Життя і творчість Г. С. Сковороди – філософа, глибокого мислителя, оригінального поета – ввійшли безсмертною сторінкою в історію культури українського народу. В нарисі доктора філологічних наук, професора П. М. Попова змальовується життя Сковороди, визначається його світогляд, аналізуються його твори – філософські і літературні, їх історико-літературне значення.

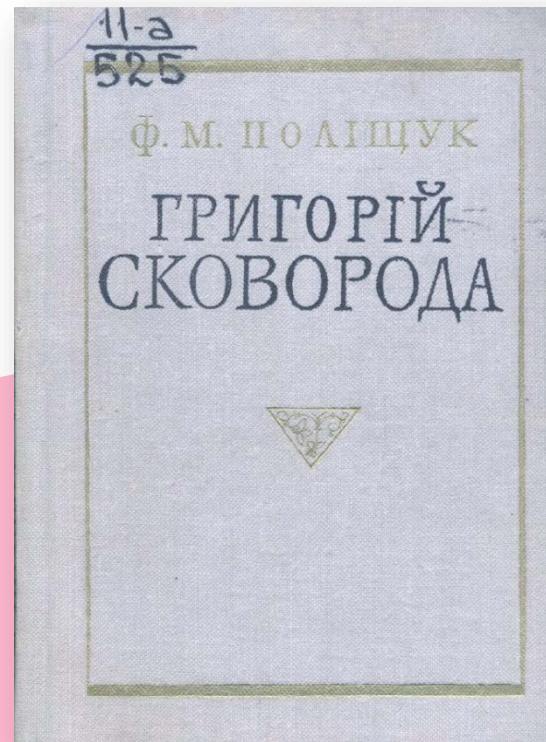
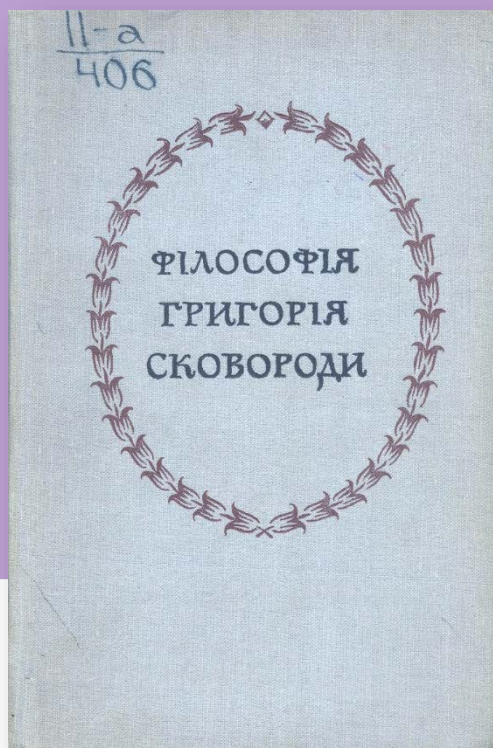
Розвідка, присвячена видатному мислителеві-гуманісту, письменнику-демократу XVIII ст. Григорію Савичу Сковороді включає два розділи – «У пошуках істини» та «Г. С. Сковорода і Харківський колегіум». У розділах йдеться про розвиток світогляду українського філософа, про харківський період його життя, про характер впливу його ідей на розвиток громадської думки на Україні.

**Попов П. М. Григорій Сковорода / П. М. Попов. – Київ : Дніпро, 1969. – 173 с. – (Літературний портрет).
Шифр: 11-а/319**

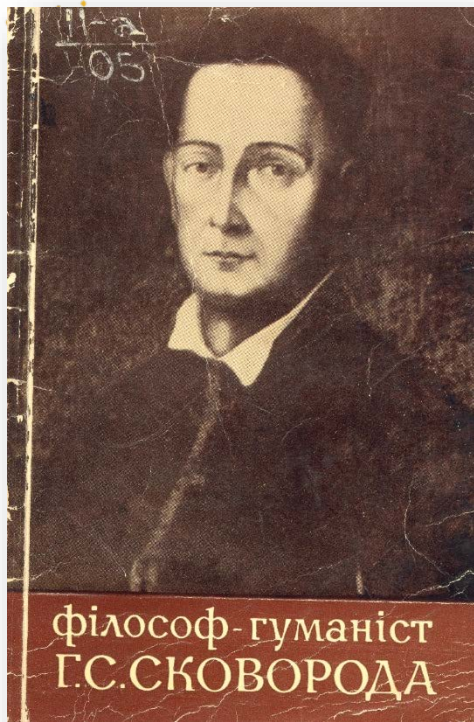
**Філософія Григорія Сковороди / відп. ред. В. І. Шинкарук ;
АН УРСР, Ін-т філософії. – Київ : Наук. думка, 1972. – 311 с.
Шифр: 11-а/406**

У книзі досліджується етико-гуманістична концепція Г. С. Сковороди, який протягом усього життя шукав відповіді на питання про сутність людини, про умови досягнення нею щастя. Філософія і творчість мислителя висвітлюється на основі дослідження суспільного життя в Україні XVIII ст.

**Поліщук Ф. М. Григорій Сковорода: життя і творчість / Ф. М. Поліщук. – Київ : Дніпро, 1978. – 262 с.
Шифр: 11-а/525**

У книжці досліджуються життя і творчість, соціально-політичні, філософсько-естетичні та етичні погляди відомого українського філософа-просвітителя, письменника, педагога і громадського діяча Григорія Савича Сковороди (1722-1794). Окремі розділи праці присвячені аналізу поетичних творів та байок письменника. Автор сумлінно зібрав і систематизував усе, досі написане про Сковороду, подав чимало оригінальних спостережень над його творчістю.

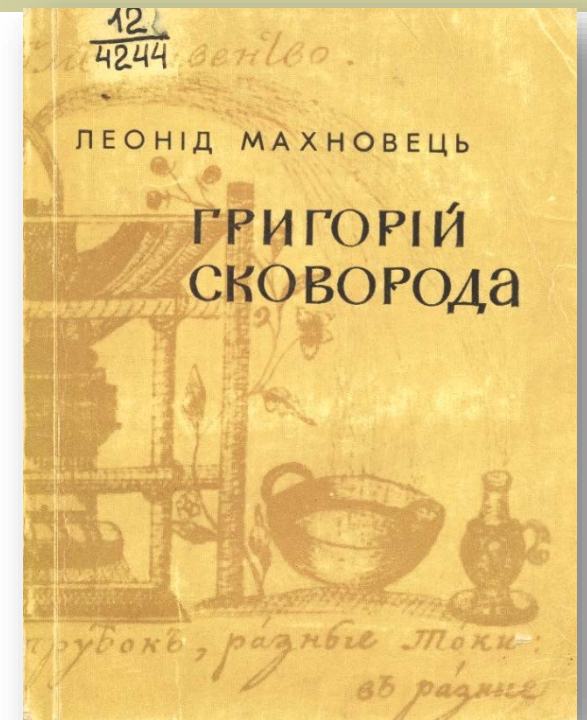

З цієї книжки читач довідається про таке, чого не знайти в жодній іншій праці про Григорія Сковороду. Про свої знахідки й міркування, які привели до важливих наукових результатів і заперечили твердження, вирубані навіть на граніті, автор веде мову в популярній, живій манері, не лише формулюючи висновки, але й розповідаючи, - що особливо цікаво, - яким чином він дійшов до них. Ставлячи безліч запитань і відповідаючи на них, пристрасно полемізуючи в присутності читача з іншими вченими, інтригуючи читача, автор робить його ніби співучасником наукових пошуків і знахідок.

Махновець Л. Є. Григорій Сковорода. Біографія / Л. Є. Махновець. - Київ : Наук. думка, 1972. - 255 с. Шифр: 12/4244

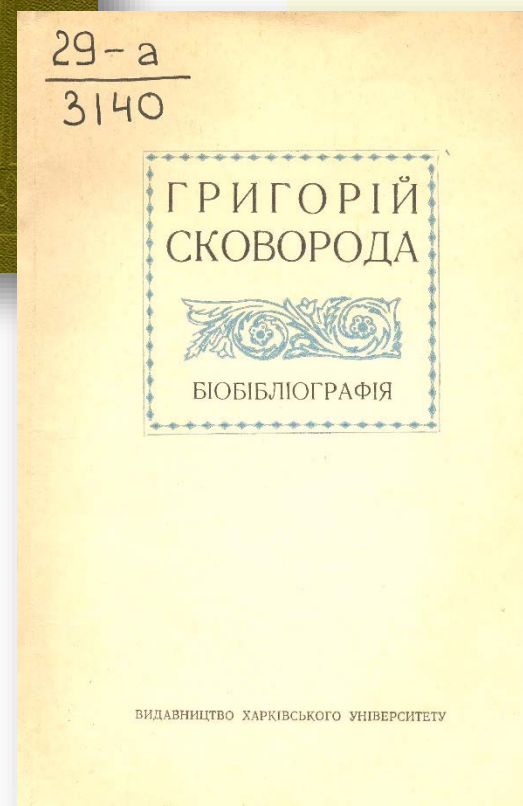
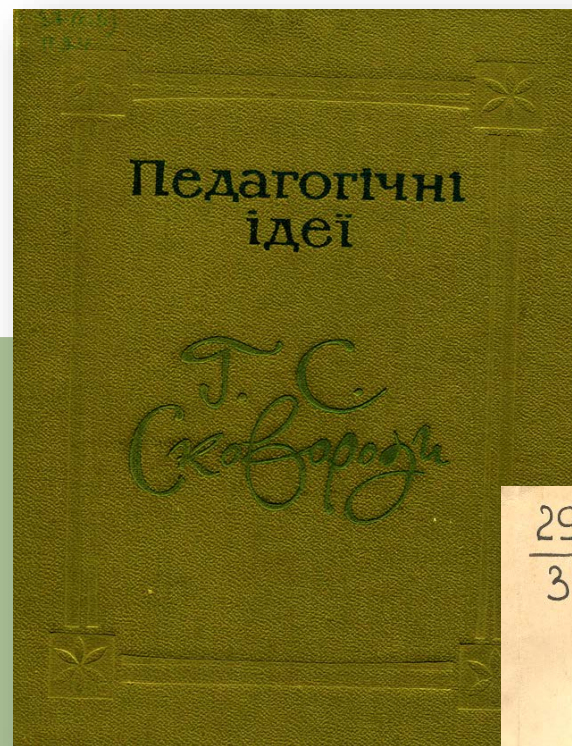
Головаха І. П. Філософ-гуманіст Г. С. Сковорода / І. П. Головаха, І. П. Стогній. - Київ : Політвидав. України, 1972. - 76 с. Шифр: 11-а/405

Про життєвий шлях та ідейну спадщину видатного українського мислителя розповідається у цій брошурі. Автори показують, яку роль відіграв Григорій Сковорода в розвитку не тільки української, але й світової науки і культури, розглядають основні періоди його життя, розкривають джерела оригінальної філософської системи мислителя та її значення як для свого часу, так і для наступних поколінь.

Педагогічні ідеї Г. С. Сковороди /
відп. ред. О. Г. Дзевєрін. – Київ : Вища
шк., 1972. – 246 с.
Шифр: 29-а/3134

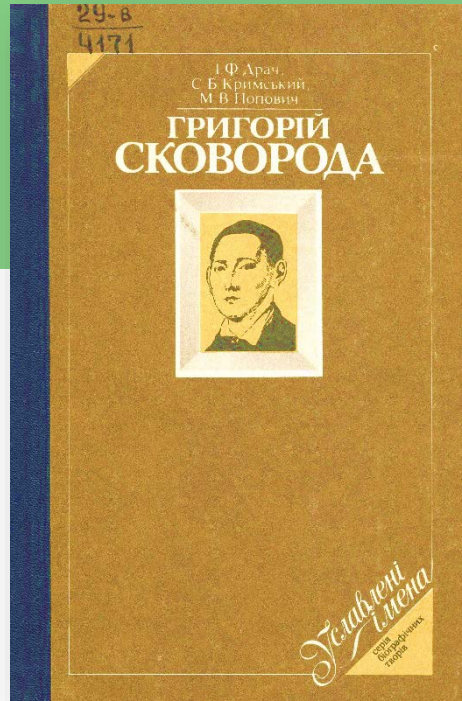
У збірнику висвітлюються основні проблеми педагогічної спадщини Г. С. Сковороди, розкривається історичне й теоретичне значення ідей видатного мислителя про виховання, освіту і навчання. Підкреслено силу педагогічних ідей Сковороди в їх народності, демократизмі, у вимогах загальної, доступної для всіх і пов'язаної з життям освіти, в розкритті ролі праці як могутнього джерела розвитку людини. Значну увагу приділено також практичній учительській діяльності просвітителя.

У книги твори Сковороди поділяються на філософські, художні, переклади та листи. Деякі думки та афоризми письменника виділено в спеціальний розділ, як і художня література про Сковороду.

Григорій Сковорода :
біобібліографія / уклад. Е. С. Беркович [та ін.] ; вступ. ст. А. М. Ніженець. – Вид. 2-е, випр. й доп. – Харків : Вид-во Харків. ун-ту, 1972. – 203 с.
Шифр: 29-а/3140

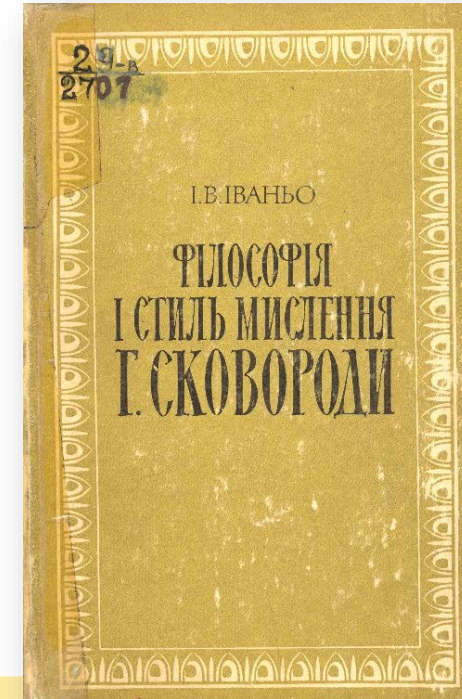
У книзі розповідається про життя і діяльність Григорія Сковороди – гуманіста, поета, філософа і просвітителя другої половини XVIII століття.

Драч І. Ф. Григорій Сковорода : біогр. повість / І. Ф. Драч, С. Б. Кримський, М. В. Попович ; під заг. ред. В. М. Нічик. – Київ : Молодь, 1984. – 214 с. – (Серія біографічних творів ; Вип. 60).

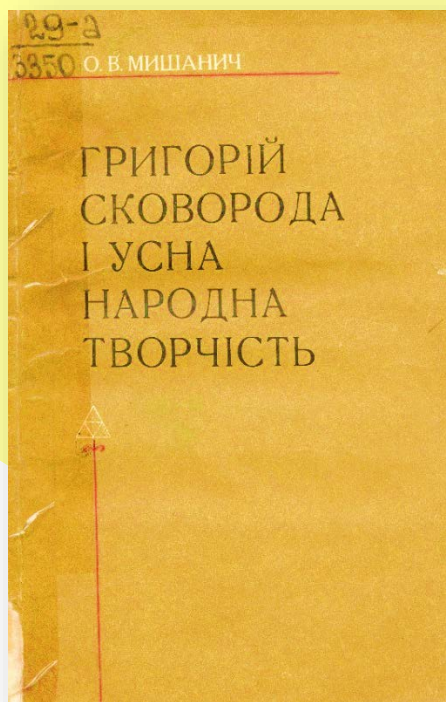
Шифр: 29-в 4171

**Іваньо І. В. Філософія і стиль мислення Г. Сковороди / І. В. Іваньо ; відп. ред. В. М. Нічик ; АН УРСР, Ін-т філософії. – Київ : Наук. думка, 1983. – 270 с.
Шифр: 29-в/2707**

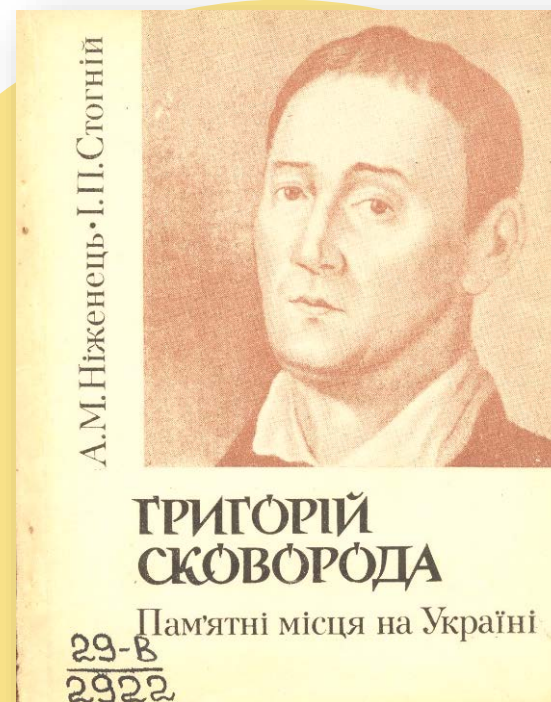
Ця книга про Г. Сковороду, його духовний світ, який відбився як на його філософії, так і на творчості взагалі. Пропонується комплексна характеристика спадщини видатного українського філософа-письменника. Досліджуються культурно-історичні передумови і наслідки взаємодії двох сторін його обдарування – філософії та письменства.

У книжці досліджуються погляди Г. С. Сковороди на усну народну словесність, простежується шлях активного освоєння ним у філософських трактатах і літературних творах різних фольклорних жанрів, робиться спроба з'ясувати вплив народного світогляду на філософські, морально-етичні і педагогічні погляди видатного українського мислителя.

Мишанич О. В. Григорій Сковорода і усна народна творчість / О. В. Мишанич ; відп. ред. М. Є. Сиваченко ; АН УРСР, Ін-т літератури ім. Т. Г. Шевченка. – Київ : Наук. думка, 1976. – 151 с. Шифр: 29-а/3350

Читачеві пропонується книга про місця перебування ушавленого українського філософа та поета – від Чорнух до Києва, Переяслава-Хмельницького та Харкова, інших міст та сіл, де побував філософ, і до останнього притулку – Сковородинівки, де його поховано. Книга містить чимало цікавих фактів про життя та діяльність Г. С. Сковороди, про міста та села України, з якими пов'язане його ім'я.

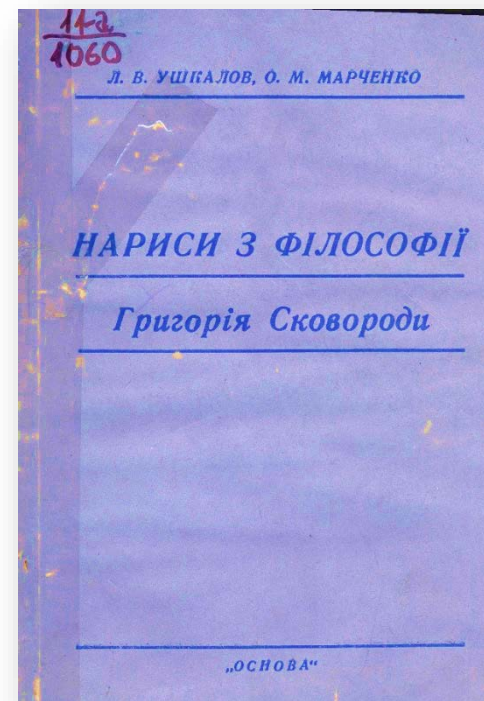
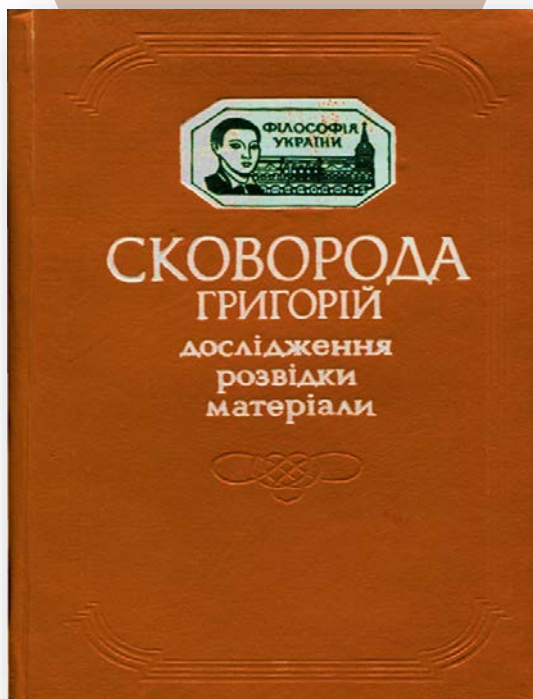

Ніженець А. М. Григорій Сковорода: пам'ятні місця на Україні / А. М. Ніженець, І. П. Стогній. – Київ : Наук. думка, 1984. – 121 с. Шифр: 29-в/2922

Сковорода Григорій: дослідження, розвідки, матеріали : зб. наук. пр. / відп. ред. та упоряд. В. М. Нічик ; упоряд. Я. М. Стратій ; АН України, Ін-т філософії. – Київ : Наук. думка, 1992. – 382 с. – (Філософія України).

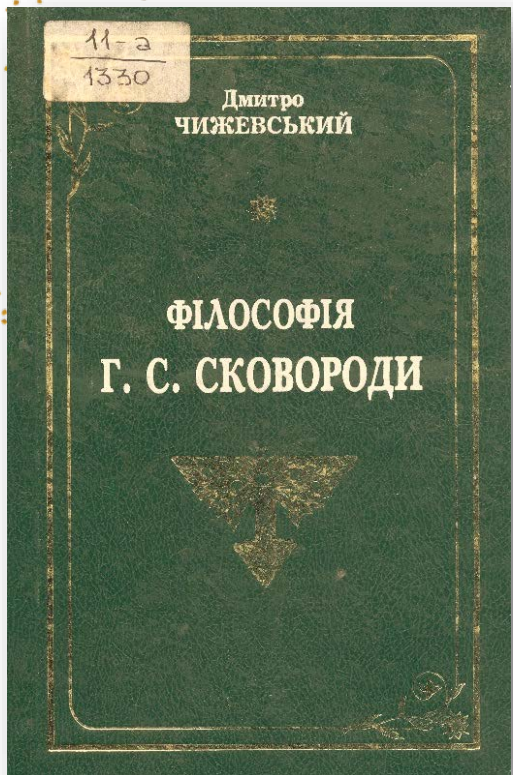
Шифр: 11-а/1039

Збірник присвячено філософсько-світоглядному аналізу спадщини Г. С. Сковороди у контексті української і світової культури. Подаються статті та уривки з творів учених України, української діаспори та західних науковців. Видання присвячено 270-річчю народження Г. С. Сковороди. Буде цікавим філософам, історикам, літературознавцям, усім, хто цікавиться історією філософії і культури.

**Ушкалов Л. В. Нариси з філософії Григорія Сковороди / Л. В. Ушкалов, О. В. Марченко. – Київ : Основа, 1993. – 152 с.
Шифр: 11-а/1060**

У монографії досліджується засновкові моменти ейдології Г. С. Сковороди, а також форми її іконічного існування на тлі поступу європейської філософської традиції від античності до бароко.

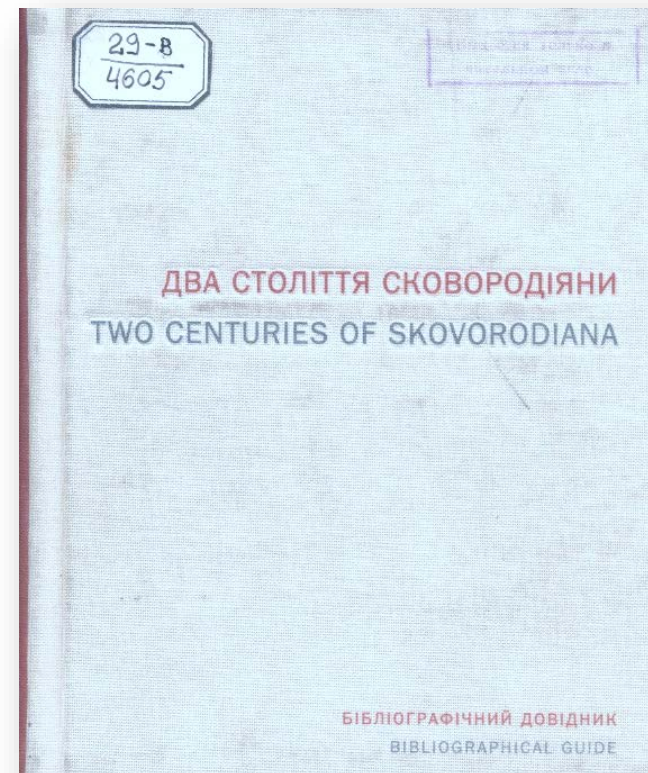

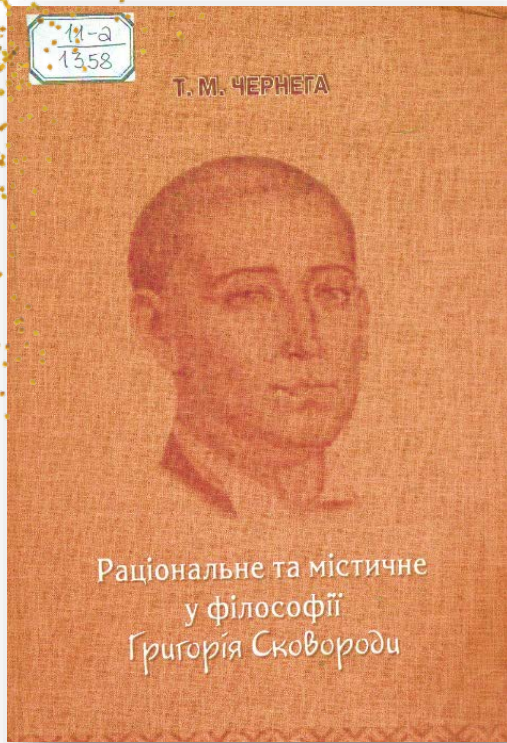
Чижевський Д. І. Філософія Г. С. Сковороди / Д. І. Чижевський. – Харків : Прапор, 2004. – 270 с. Шифр: 11-а/1330

«Філософія Г. С. Сковороди» є однією з найвідоміших праць видатного українського вченого Дмитра Чижевського (1894-1977). Він схильний розглядати філософію Сковороди як справжню серцевину нашої інтелектуальної традиції: «Сковорода – є останній представник українського бароко, з другого боку, він – український «перед романтик»: але бароко та романтика – саме ті періоди духової історії, що наклали на український дух найсильніший відбиток. Отож, Сковорода стоїть у центрі української духовної історії...».

Пропонований бібліографічний довідник мав на меті зафіксувати найповажніші видання творів Сковороди та численні праці про українського філософа, що з'явилися продовж XIX–XX століть у цілому світі, насамперед у Європі й Америці.

Два століття сквородіяни : бібліогр. довід. / уклад. Л. В. Ушкалов ; наук. ред. Л. В. Ушкалов. – Київ : Акта, 2002. – 527 с. Шифр: 29-в/4605

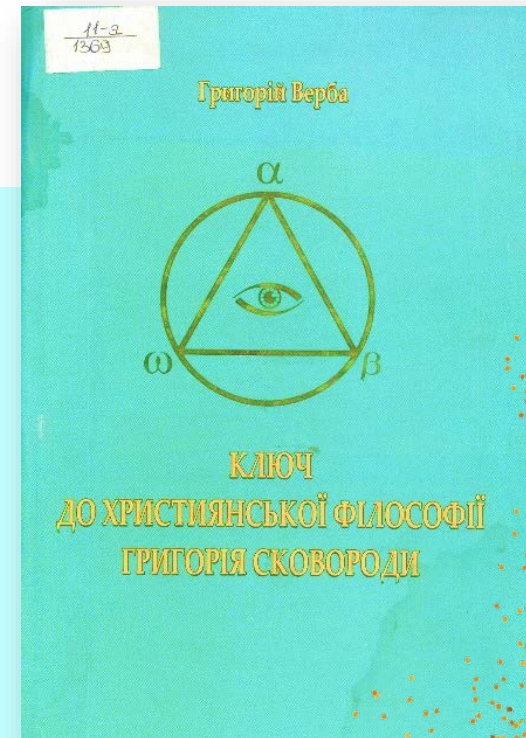

Чернега Т. М. Раціональне та містичне у філософії Григорія Сковороди / Т. М. Чернега ; наук. ред. І. Я. Матковська ; НАН України, Південний наук. центр. – Одеса : Астропринт, 2007. – 398 с. Шифр: 11-а/1358

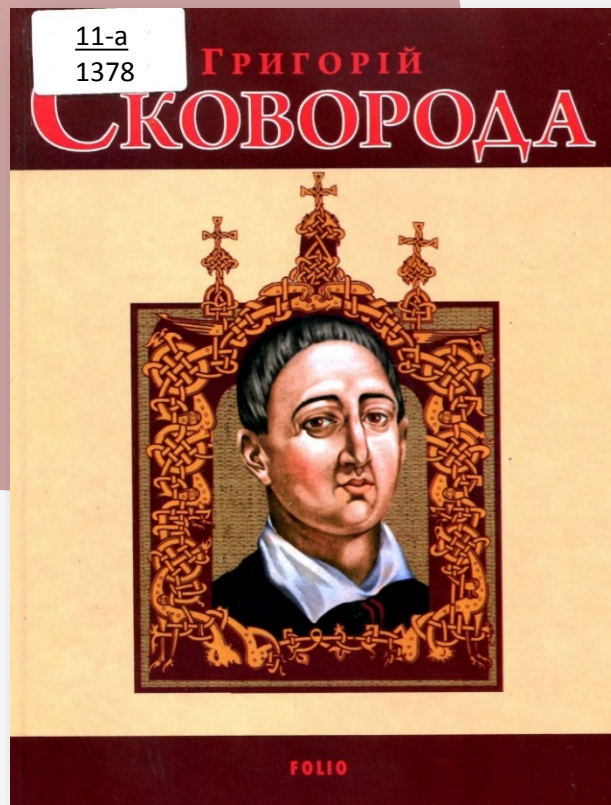
Монографія Григорія Митрофановича Верби - унікальне явище в історії скворородинознавства. Вперше за двісті років досліджено весь корпус церковнослов'янських віршів слов'янської Біблії (близько 4000), які цитує Сковорода у своїх творах і листах. Цитати звірено з Біблією. Вперше слов'янський текст подається в паралельному перекладі українською мовою. Автор з позиції самого Сковороди як християнського філософа розкриває таємницю його сакрального імені, по батькові, прізвища та псевдоніма. Монографія стане надійним підґрунтям не тільки у справі вивчення мови Сковороди. Вона буде справжньою знахідкою для фахівців, які готуватимуть нове академічне видання творів великого філософа. Монографія "Ключ до християнської філософії Григорія Сковороди" відкриває новий етап в історії студій над Сковородою.

У монографії здійснене історико-філософське дослідження взаємодії раціональних та містичних чинників філософії Г. Сковороди, розкриваються особливості формування над конфесійного релігійно-філософського світогляду українського мандрівного філософа. У дослідженні ґрунтовно проаналізовано, зокрема, такі важливі та не вирішені до кінця філософськи проблеми як співвідношення загальнолюдського та національного, відношення мислителя до духівництва та інституту церкви, зв'язок світобачення Сковороди з сектантськими вченнями духоборів та молокан, а також впливу філософського вчення Сковороди на російське масонство.

Верба Г. М. Ключ до християнської філософії Григорія Сковороди ("Сковорода і біблія". Путівник) / Г. М. Верба ; наук. ред. В. П. Коцур ; Переяслав-Хмельницький держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди. – Тернопіль : Астон, 2007. – 655 с. Шифр: 11-а/1369

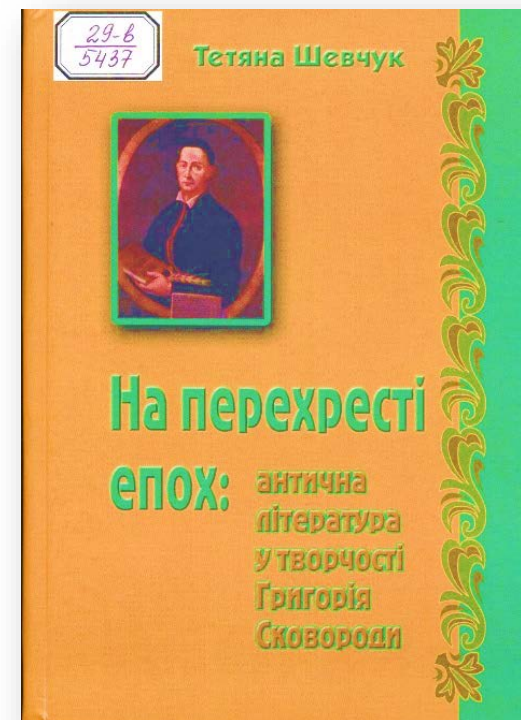

Григорій Савич Сковорода (1722-1794) — один з найбільших і найзагадковіших християнських філософів світу, чиї твори й зараз привертають увагу читачів, що намагаються наблизитися до глибинних витоків «мандрівного філософа» й осягнути всю незбагненну мудрість його містики.

Ушкалов Л. В. Григорій Сковорода / Л. В. Ушкалов. – Харків : Фоліо, 2009. – 124 с. – (Знамениті українці).
Шифр: 11-а/1378

Шевчук Т. С. На перехресті епох: антична література у творчості Григорія Сковорода / Т. С. Шевчук. – Ізмаїл : Сміл, 2010. – 358 с.
Шифр: 29-в/5437

Монографія є комплексним компаративним дослідженням актуальної наукової проблеми «Г. Сковорода і античність». У книзі пропонується філологічна оцінка питання характеру художньої рецепції античних традицій у творчості мислителя. Простежується динаміка жанрових і тематичних домінант у його діалогах.

Загадкова постать великого українського філософа Григорія Савича Сковороди приваблювала багатьох дослідників. Проте автори цієї книги – відомі журналісти, лауреати Національної премії імені Тараса Шевченка – Володимир Стадниченко й Микола Шудря знайшли самотню художню форму де у витонченій ліричній манері і водночас глибинно відтворено добу, на тлі якої розгорталася подія із життя Г. С. Сковороди, означені скупими документальними свідченнями, багатющим ілюстративним матеріалом сто-

совно його сучасників, місць, де народився й перебував він - від Слобожанщини й до Угорщини, Чехії, Словаччини, Польщі, Німеччини, Італії.

Стадниченко В. Я. Григорій Сковорода на портреті і в житті : фотокнига / В. Я. Стадниченко, М. А. Шудря. – Київ : Спалах, 2004. – 178 с. – (Наш перворозум).
Шифр: 29-в/4757

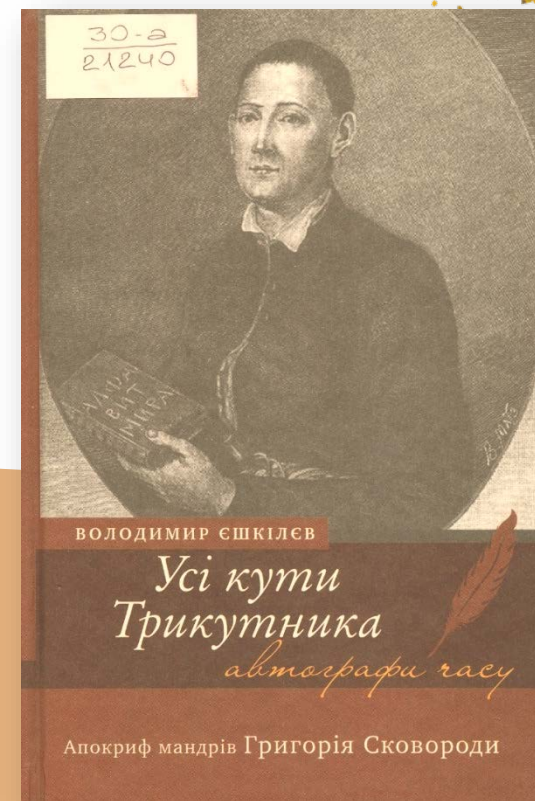
Єшкілев В. Л. Усі кути Трикутника. Апокриф мандрів Григорія Сковороди / В. Л. Єшкілев ; післямова І. Корнелюка. – Київ : Академія, 2012. – 245 с. – (Автографи часу).

Шифр: 30-а/21240

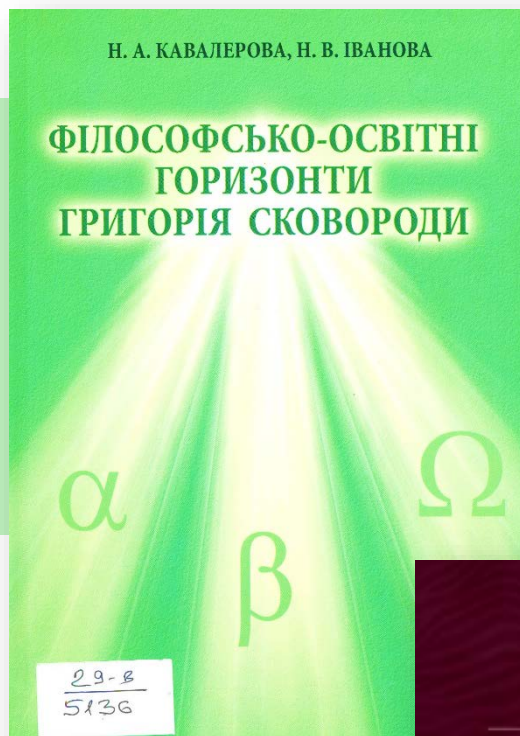
Головний герой роману – зовсім юний Григорій Сковорода, якого вабили мандри з їх пригодами, містичні вчення, таємні знання.

Подорожуючи Австрією та Італією, він потрапив у вир карколомних подій, що змінили політичну карту Європи напередодні Семирічної війни. Тоді він ще не був письменником, ніхто не знав його як філософа. Однак імовірна його причетність до однієї з масонських лож.

Володимир Єшкілев пропонує не життєпис, а художній роман, в основі якого – пригода. І цього разу він не зраджує собі в намаганні по-своєму роздивитися малодосліджені сторінки української історії. Пригода об'єднує зображені в романі події, що належать і теперішньому часу.

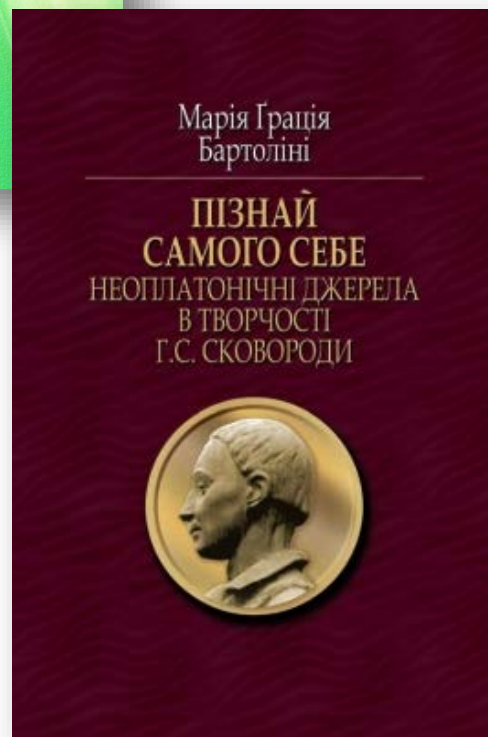

Кавалерова Н. А. Філософсько-освітні горизонти Григорія Сковороди / Н. А. Кавалерова, Н. В. Іванова. – Одеса : Астропринт, 2010. – 152 с.
Шифр: 29-в/5136

У науковій роботі розглядаються філософсько-освітні погляди Г. Сковороди. Проаналізовано проблеми навколишнього наукового світу мислителя, «зрідненості» праці та цілісності особистості. Особливу увагу автори звертають на характеристику Г. Сковороди як українського Сократа, при цьому показана життєстверджуюча сила його метатеорії як «трисонячної єдності».

Бартоліні М. Г. Пізнай самого себе. Неоплатонічні джерела в творчості Г. С. Сковороди : до 300-річчя від дня народження Г. С. Сковороди / М. Г. Бартоліні ; пер. з іт.: М. Прокопович, К. Новікова ; наук. ред. пер. О. М. Сирцова ; НАН України, Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди, НАН України, Ін-т літератури ім. Т. Г. Шевченка. – Київ : Академперіодика, 2017. – 157 с. – (Skovoroda world studies/Світові сковородинські студії) ; (Проект "Наукові переклади") 12-а/18353

Вихід у світ перекладу праці Марії Грації Бартоліні, відомої італійської славістки та дослідниці українських ранньомодерних текстів, не залишиться поза увагою. По-перше, ця праця є методологічно цілком новаторською на тлі величезного наукового та науково-популярного доробку, присвяченого творчості Григорія Сковороди. По-друге, авторка не лише декларує давно назрілу потребу "розсіяти стереотипи... про народний, несистематичний характер його рефлексії" (с. 5), а й успішно це здійснює. По-третє, джерела, на які спиралася філософська візія Сковороди, у праці нарешті представлено не тільки на рівні концепцій, частина з яких була притаманною й іншим богословам та філософам, а й на рівні лексичних запозичень, у збігах окремих фраз, у зіставленні спільних смислових чи семантичних полів, схожому способі мислення тощо.